

Vandløbsdage 10.-11. november 2022

Interessentinddragelse og helhedsplanlægning

– erfaringer fra Kongeåen

Oplægsholdere:

Melinda Stavnsgaard, Esbjerg Kommune
Mathilde Kjær Hansen, WSP

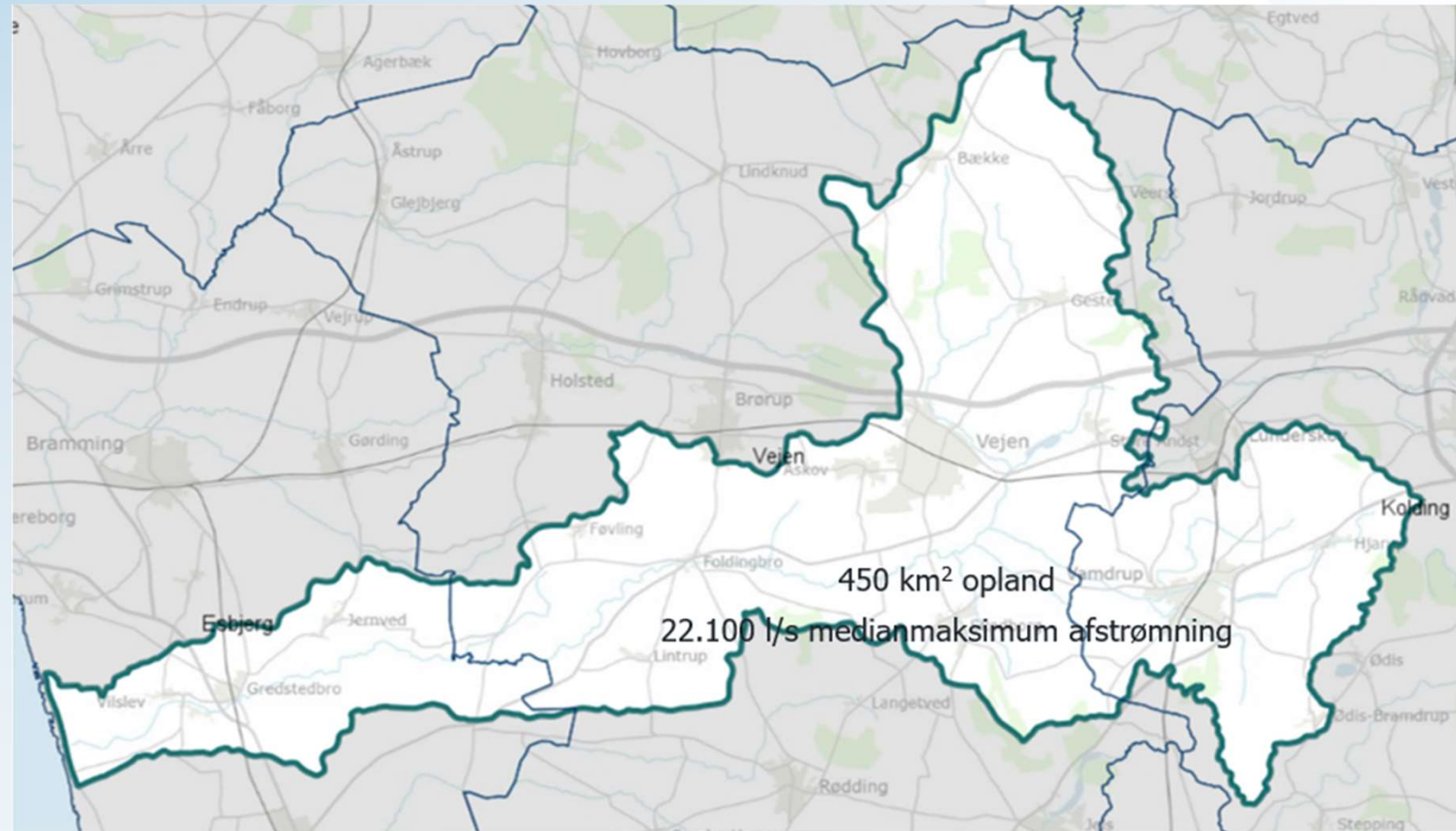
Dagsorden

1. Baggrund for helhedsplanen (Melinda)
  - Etablering af Kongeåkomitéen
  - Hvorfor en helhedsplan?
2. Aktørinddragelse som baggrund for helhedsplan (Mathilde)
  - Proces for Kongeåen
  - Metode til inddragelse: Mutual Gains Approach
3. Erfaringer i et facilitator-perspektiv (Mathilde)
4. Erfaringer i et kommunalt perspektiv (Melinda)
5. Næste skridt for Kongeåkomitéen (Melinda)
6. Spørgsmål

Kongeå

Kongeå

Kongeå

Kongeå

Etablering af Kongeåkomité

2017 efterår: Oversvømmelse af store områder i engene vest for Vilslev

2017 efterår: et udredningsarbejde igangsættes af Esbjerg Kommune

2017-18: involvering af opstrøms kommuner – formaliseret samarbejde

2018-20: indledende arbejde

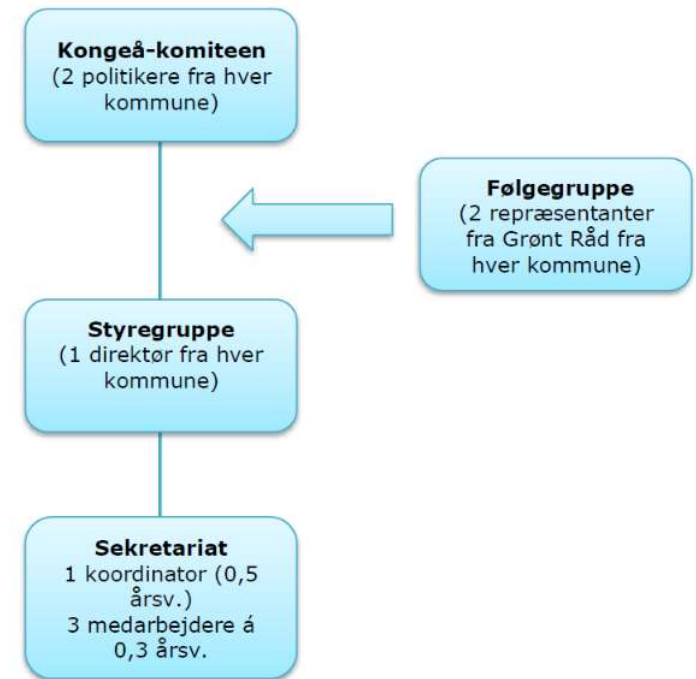
Kongeå-komiteen er i funktion siden primo 2021.

Kommissorium for Kongebå- komiteén

Formål

- Koordineret, afbalanceret og helhedsorienteret indsats for vandsystemets og de vandløbsnære arealers beskyttelse og benyttelse.

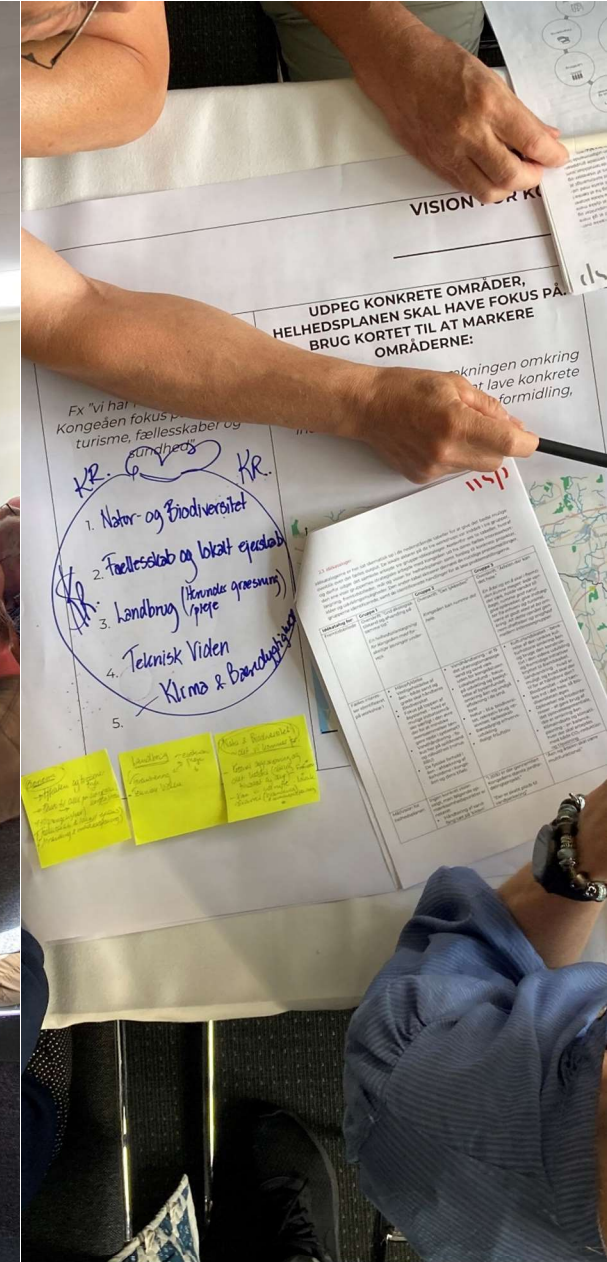

Helheds- planlægning for oversvømmelser i vandløbs- oplande

- Samlet klimatilpasningsplan igangsat i 2020.
  - 4 konkrete projekter
- Pilotprojektets formål:
  - Planlægge helhedsorienteret på tværs af kommunegrænser
  - Bidrage med viden til arbejdet med den nationale klimatilpasningsplan

Aktør- inddragelse som baggrund for helhedsplan

Proces for Kongeåen

INTERN FORBEREDELSE

- Intern dialog
- Fælles drøftelse af tværkommunal vision og interesser
- Udarbejdelse af aktørkortlægning
- Udarbejdelse af aktørlandskab

INDDRAGELSESPROCES

- Interviewrunder med bred repræsentation af lokale aktører og interesser
- Øget forståelse for forskellige aktørperspektiver
- Afrapportering af interviews

SAMSKABELSE/ FORHANDLING

- Workshops om Kongeåen
- Fælles udarbejdelse af idékataloger

AFSLUTTENDE TEMADAG/ AFRAPPORTERING

- Idékataloger som grundlag for en afsluttende temadag
- Deltagelse af Kongeåkomitéen
- Fælles aftalegrundlag i form af mulighedskatalog

Metode til inddragelse: Mutual Gains Approach

- Forhandlingsmetoden "Mutual Gains Approach" er brugt i inddragelsesprocessen (essens 1, 2 og 5)
- Udvikle idéer på tværs, så der ikke kun er grobund for at skabe løsninger med merværdi, men at disse løsninger skaber lokal genklang

5 ESSENCES OF CONNECTIVE NEGOTIATION

1. Focus on interests, not positions

2. Create value (enlarge the pie)

3. Know your BATNA (Best Alternative to a Negotiated Agreement)

4. Work on sustainable relationships, building trust

5. Joint fact finding

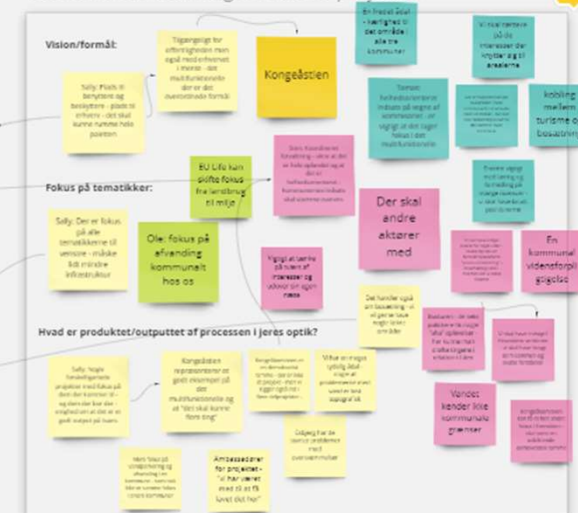
Intern dialog og forberedelse

Kommunale tematikker

Overordnede vision og formål for projektet

Interview- runde med lokale aktører omkring åen

- 30 lokale aktører
- Bred repræsentation af aktører og interesser

Formål:

- Mere grundig afdækning af interesser koblet til åen og de omkringliggende arealer
- Øget forståelse for de lokale aktørers perspektiver på ålandskabet
- Kongeåens forandringer (både oversvømmelser, tørke og omstillingsprocesser)
- Relevante problemstillinger
- Mulige løsninger
- Fremtidens Kongeå – hvordan ser den ud?

Workshops

- fokus på
samskabelse
og
forhandling

1. Nutidens Kongeå
2. Vand og vandforvaltning
3. Fremtidens Kongeå

wsp

Produkt?

Fælles idékatalog udarbejdet på tværs af aktører ☺

Afsluttende temadag

Formål

- Opsamling af de temaer, vi har været igennem
- Igangsætte dialog mellem lokale aktører og Kongeåkomitéens politiske led

Resultat

- Fælles mulighedskatalog
- Fælles retning for det videre arbejde
- Hvad skal have øget fokus i helhedsplanen? Og hvad vil vi gerne i fællesskab forpligte os på at komme i mål med i regi af helhedsplanen?

5. MULIGHEDSKATALOGETS INDHOLD

Mulighedskataloget skal betragtes som de muligheder og indsatsområder, der er udpeget for at skabe størst lokal værdi omkring potentielle tekniske klimatilpasningsløsninger.

- Mulighedskataloget er et produkt af et tværgående, lokalt blik på åndsskabet. Det åbne åndsskab omfatter forskellige anvendelsesmuligheder og interesser for forskellige aktører, og netop derfor er det afgørende at tænke på tværs af risser for at skabe merværdi i klimatilpasningen og undgå unødigt tab af værdier.
- Mulighedskataloget fungerer som en fælles rettesnor i det videre arbejde med helhedsplanen, så der sikres velfungerende synergie og multifunktionelle tilgange med lokal genklang.
- Mulighedskataloget fungerer som inspirationskatalog til det videre arbejde. Det betyder, at det samtidig skaber et solidt grundlag for at bygge videre på idéer og mulige tiltag - uden at det erstatter de eksisterende perspektiver og værdier.
- Mulighedskataloget er at betragte som et fælles aftalegrundlag på tværs af lokale aktører, kommuner og foryngere. Det vil sige, at alle aktører har nikket til, at kataloget udgør grundlaget for arbejde ud fra og videre med i en udarbejdelse af helhedsplanen.

Afsluttende er det værd at understrege, at mulighedskataloget ikke skal læses som erstatning for alt det resterende arbejde, der er lagt i den samlede inddragelsesproces frem til den afsluttende temadag. Alle løbende resultater komplementerer hinanden og kan bruges aktivt i arbejdet med helhedsplanen.

Høje kolonne giver et hurtigt overblik over de fire centrale fokuspunkter, der er blevet udspecificeret i fællesskab. De er hver især uddybet i de kommende afsnit.

Erfaringer i et facilitator- perspektiv

1. Tidlig inddragelse styrker samarbejdet på tværs

- Styrket følelse af lokalt ejerskab til processen og helhedsplanlægningen
- Stort, lokalt vidensgrundlag, som kan være med til at kvalificere arbejdet
- Oplevelse af gensidig tillid og forståelse for hinandens perspektiver og ståsteder – det tager tid at opbygge bæredygtige relationer

2. Tidlig inddragelse styrker den videre proces

- Lokale aktører får reel medindflydelse på rammerne
- Giver mulighed for at arbejde med underliggende konflikter i landskabet – og forebygger deres potentielle bensepænd senere i projektet

3. Tidlig inddragelse sikrer løsninger med lokal genklang

Erfaringer fra et kommunalt perspektiv

Processen har ændret Kongeåkomitéens fokus:

Oversvømmelsesproblematik

Hos aktørerne er der andre aspekter der fylder meget:

- Lokal viden om oversvømmet landbrugsjord, kældere

- Natur og biodiversitet
- Sunde lokalsamfund
- Lokale fødevareproduktion og branding

Processen har bragt aktørerne mere sammen:

Forskellige bud på tiltag og muligheder for åen i et fremtidigt perspektiv

Enighed om de vigtigste fokuspunkter og handlemuligheder.

Næste skridt for Kongeå-komitéen

Systematisering af handlemulighederne og hovedtematikkerne i forhold til følgende:

- Budget
- Tidshorisont
- Ressourcer
- Databehov

Skabe overblik over igangværende projekter i Kongeåens opland.

Kongeåkomité-møde d. 15/11: Beslutningstagen på baggrund af systematiseringen.

- Hvad er det, der skal sættes i gang som næste skridt?
- Udarbejdelse af en prioriteringsliste.

Spørgsmål?

wsp.com

wsp

22/11/14

Tak for
opmærksomheden!

wsp.com

wsp